

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiac, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty soronként 6 krajvával számítottatnak.

Alaptalan vádak.

Debreczen, július 24.

(H—i.) A magyar miniszterek Bánffy Dezső miniszterelnök kivételével, ki még Bécsben maradt s onnan Ischlbe megy valószínűleg jelentést teendő ő Felségének a most befejezett egyezkedések eredményéről, visszaérkeztek Bécsből Budapestre. Mint a félhivatalos értesítők tudatják, a vámszövetség kérdésében, természetesen a quóta megállapítását nem értve, mint mely nem a két miniszteriumnak, hanem a magyar országgyűlés és az osztrák Reichsrath által kiküldött quóta bizottságoknak feladatát képezi, a két alkudozó fél között megtörtént a kiegyezés.

Hogy mikép: arról ma még csupán annyit tudunk, hogy az őrlési kedvezményeket illetőleg a magyar kormány s a műborgyártás tilalmát illetőleg pedig az osztrák kormány tett engedményeket. S tulajdonképen még ezen engedmények részleteit sem ismerjük, nem tudjuk nevezetesen, hogy mily terjedelműek azon kedvezmények, melyeket az őrlést illetőleg a magyar kormány engedett annak a fejében, hogy az osztrák kormány a műborgyártás tekintetében azonos törvényt fog a

Reichsrath elé terjeszteni a már meglevő hasontárgyu magyar törvénnyel.

S daczára ennek, máris megütötték az ellenzéki lapok a nagy dobót, még a szelidebbek is azt hangoztatván, hogy a magyar miniszterek fölállozták Magyarország érdekeit s csak hogy a kiegyezés létre jöjjön és így ők állásukban megmaradhassanak, az egész vonalon engedtek az osztrák követeléseknek s hogy ez a kiegyezés tulajdonképen nem is kiegyezés, hanem fegyverlettel föltétlenül, kényre-kegyre. Hát ez a vádaskodás a mily méltatlan, ép oly alaptalan is. Azt föltenni a mai, vagy akármely magyar kabinet tagjairól, hogy a piros bársonyszékben való megmaradhatásukért sivár lélekkel fölállozzák a haza érdekeit: csakis úgy tudjuk megérteni, hogy ebben a kánikuláris uborkaidényben hajlandó a hirlapírói toll a legabszurdumabb állításoknak is kifejezést adni, esakhogy egy huszonegy órára szenzációt kelthessen fel lapja iránt. Egyébként pedig meg vagyunk róla győződve, hogy maguk az illető lapok sem hiszik azt, a mit állítanak. De hát az ilyen tárgy szűk idényben még az üres vádaskodás is hálás hirlapírói fogás.

Nem veszik tehát rossz néven tisztelt lapársaink, ha anathémáikat komoly számba nem vesszük, s azt tanácsoljuk a legjobb akarrattal nekik, hogy várják be előbb a kiegyezkedés során létrejött megállapodásuknak egész terjedelemben leendő közzétételét s a részletek kellő ismerete mellett akkor bírálják meg azt: akkor sokkal igazságosabb, sokkal alaposab kritikát mondhatnak a felől.

Nemesak lehetségesnek, de nagyon természetesnek is tartjuk mi, hogy egyik-másik kérdésben, p. az őrlési kedvezmények kérdésében mi engedünk, de hogy kelőleg értékelni tudjuk ezen engedményeket, ösmernünk kell azon engedmények mérvét és értékét, melyeket ezekért az osztrák kormány recompensatióul adott. Ha nevezetesen az őrlési kedvezményeket illető követeléseik teljesítéséért ők meg a műborgyártás eltiltására kötelezték magukat, úgy mi azon határozott véleménynek vagyunk bátrak kifejezést adni, hogy a vesztesek nem mi vagyunk; mert az az előny, melyet mostan újra alkotott szőlőtenyésztésünk ez által nyert, jóval felülmúlja azon károsodást, melyet malomiparunk szenvedend.

A mit tehát eddig a részletekből tudunk, az nem csak nem

TÁRGZA.

Nyári hangulatok.

Az ablakom alatt meredten, mozdulatlanul áll egy árva juharfa. Levele fonnyadt, száraz, mint az őszi bogács, az ága kiszórt, nedűtlen, mint a szélnek eredt kóró; a dereka hántódik, vedlik mint az eperfalevélről megpuffadt selyembogár. Olyan komor, olyan magába szállott, olyan néma ez a magasra felszőkellett növény! Tavaszutón még olyan nyájasan elzizegett, elsusogott velem, hogy szinte repestem már, mikor kerülhetek haza, hogy odaüljek az ablakom mellé s eldiskuráljak az én legjobb barátommal, a viruló, lombos juharral. Most pedig itt mered a szegény szótlanul. Hiába lesem lágy, harmóniába olvadó susogó szavát, hiába köszöntöm, ha hazatérek, az én juharom nem bólni vissza. Messze szűkött a szellő, elfutott valamerre északra, a hol a madár se jár, a hol amugy is van fuvalat elég, nemhogy rászorultak volna a mi iczi-piczi szelecskénkre, mely oly enyhe kedves beszédet rezzentett ki az én juharomból.

Téged okozlak minden bubánatomért, te hűtlen, kósa pajtás, ki akkor köszöntesz be csak pontosan, mikor amugy se kellesz. De mikor hívogatunk nyájas szóval, csalogatunk mézes beszéddel, mikor megkivánunk, mikor visszaóhajtunk,

akkor ránk se hederitesz, felénk se nézesz. Most járd azt a kicsalit-becsalit, melyet a bolondos áprilisban próbálgattál, most tréfálj meg bennünket legyeskedéssel, most kopogtass burkumodra az ablakunk alatt.

No de várj, kifogok én rajtad. Jössz te még vissza, ha sárgul a falevél, bucsut zokog a fecske-madár és bucsuzót kelepel a háztetőn a gólya. Akkor majd nem kellesz. Becsukom előtted az ajtómat, ablakomat s haragomban feléd se nézek. Az én juharom is majd elfordul tőled. Nem fogad nyájas zizegéssel, hane nem megrázza ellened kinyújtott ágkarjait, felzördül s elfutni enged tar lombozatán át.

Bizony szidhatom én a hűtlen szelőt s meg is fenyegethetem, de kevés lesz a köszönet benne. Azért az én juharom mégis bus-szóval marads én busulhatok veled együtt.

Szürköl a táj. Mintha a magasból lenge ködfelhők ereszkednének alá, de ez a köd olyan szokatlan, átlátszó. Rajta át fényes pontok tűnedeznek fel, majd el-el halványodnak; újra felragyognak, újra eltűnnek. Ily enyelgő játék után megszállja őket is a nyugalom s a fáradság és megállapodnak egy helyben s ontják le a föld felé a esilögást.

A magasból újból egyre sűrűdő ködök nehézkednek lefelé s ráborulnak a már alábocsátkozott egyszín szürke gomolyagra.

De im esoda esik meg. Alól, a földön is mintha köd sűrűdnék s száll fel, fel, hogy egyesüljön az égi jövevényekkel. Am minő fertelmes már a földnek szülötte. Színe undok, szürkéskékebe játszó, szaga fojtó, beleheled s mint lidércz üli meg szikkadt tüdődet. Repülni szeretnének innen, akarhová, csak e felfelé toluól légáradattól szabaduljunk, megállani benne, magunkba szívni kimondhatlan mártíromság. Mintha a pokol feneketlen torka nyílt volna meg s ontaná ki magából dögleletes füstjét, hogy az ember testét elpusztítsa, lelkét kiölje.

El, el e szörnyü páragyülevész elől! Ledülök a könyöklőre s kimered a tekintetem a palotasorokövezte szűk utakra. A felszálló gőzökön át csak pisla mécesként libeg a sápadt gázlángok hosszú rendjének vékony csikban egybefolyó fénye. Csak a közeli lángot szemlélni egy-magában gőzdudvartól elboritva. A gőzben lepkék és röpke bogarak tábora zümmögve rajlik.

Egy-egy merészebb fiabogár neki lődul a lángnak, de visszakoppán a homályos üvegen s hanyatthomlok hull alá. Bontogatná estében fekete szarufedte szárnyaeszkáit, de nincs ereje hozzá. Csak hull alá, földet ér s kiadja bogárlelkét.

De nem okul a bogársereg a bajtárs keserü sorsán, új meg új vállalkozók akadnak, kik mind szeretnének megfürödni, elmerülni a körülzárt fényárban.

igazolja azon ellenzéki állítást, mintha a magyar miniszterek könnyelműen jártak volna el, sőt ellenkezőleg, azt bizonyítja, hogy ottan sem mi huzzuk a rövidebbet.

Reméljük, így leend ez a többi kérdések részleteivel is. Ha azok némelyikénél esetleg teendünk is engedményeket, bizonyosan meg-leend azokért más téren a recom-pensáció. Ez az alkudozások ter-mészetéből folyik, egyik téren mi engedünk, másik téren pedig az osztrákok.

Ismételjük tehát, hogy várják be a részletek közlését ellenzéki lap-társaink, addig legyenek szí-vesek ítéletük kimondását felfüg-geszteni. Ezt saját érdekükben is ajánljuk nekik, mert addig íté-kezésük nem egyéb üres vádas-kodásnál, a melylyel csak saját tekintélyüket koczkatják.

Majd akkor mi is bővebben fogunk foglalkozni ezen kérdé-sekkel. Bővebben, részletesebben és — objektíve.

Jókai Mór tanácsai.

— A legjobb irtószer a levéltetű, hesszeni légy, szipoly, cecidonia és a firkáló féreg, (acmolpus vitis) ellen. —

Koszorus költőnk, Jókai Mór, egy idő óta a nagyközönség okulására, hasznára nyilvánosság elé hozza azokat a tapasztala-tokat, amelyeket ő szorgalmas kertészkedése alatt szerzett. Mert Jókai nem csak nagy költő és író, hanem kitűnő kertész, virág-, gyümölcs- és szőlőtenyésztő is. Igazi szakember ezen a téren is. Nincs az a növénybetegség, a kertésznek olyan ellensége, amit ő ne ösmerne, aminek ő orvosságát ne tudná.

Tegnap, abból az alkalomból, hogy Keeskemétről a szőlők új csapását jelen-tik neki, ezeket írja a Pesti Hírlap tárcza-rovatában :

A thanaton görög szó : magyarul azt teszi, hogy haláladó. Valóságos értelme pedig „dohánylug“.

Az uteza néptelen. Csak néha-néha hal-lik fel eszímák dobogása, sarkak kopogása s meztelen lábak tompa tappogása. Elhaló kurjongatás, esendes dudolás száll tova a légben ; majd vidám társaság élénk beszélgetése hallik nevetgéléssel, ka-czagással és kiesattanó vihogással elegy.

Fogy az idő ; út a toronyóra. Az a kis élet, a mi néha-néha meg-megeleve-nítette az utezát, az is lehuny.

Némaságba merül a vidék.

Még egyszer kopogás, üvegcsöröm-pölés.

A gázláng libegő fényét is elhunytatta a lámpaoltó gyújtórudjának kampója.

Minden setét, minden esendes. A vá-ros alszik.

Csak ketten vagyunk ébren : én ott gubbasztva a könyöklőfán s az elárvult juhar a ház tövében.

Szomoruan tekintünk egymásra szó-talanul.

Azután mind a ketten el-elgondolko-zunk. De kiszálló gondolataink is talál-koznak utjukban, a mint észak felé halad-nak s együtt keresik fel azt a esécsapot, azt a hűtelent, a ki után sir a lelkünk, eleped a testünk : a szökevény, enyhe, üdítő szellőt.

P. Etelka.

Ez a esalhatatlan szer, amivel minden földfelett élő kártékony férget egy pillanat alatt meg lehet ölni.

Több év óta próbálom a thanatonnal védekezést a baraczkok, szilvafélék és rózsák milliányi levéltetűi ellen, reggel még grünpán-zöld az egész fa a száz-ezernyi bogártól, a thanaton permetezés után este terítve van a föld a fehér bőrüktől.

Az idén megpróbáltam a kvaszia-forgács és szappan-oldattal való permete-zést ; nem igen akartak tőle elpusztulni az aphisek. Két-három nap mulva megint tele volt velük minden fa.

Azután megpróbáltam a naftalin-fujtatóval a befüstölést. Én ugyan rosszul lettem a naftalin-portól, mert az veszeke-dett egy illat ; de a bogaraim tovább éltek tőle.

Akkor azután visszatértem a thana-tonhoz. Egy doboz thanaton egy hektó vízben melegen fölhitva egy hold sző-lőre, száz gyümölcsfára elég.

Elmondom, hogy miképen készül a thanaton. Érdekelni fogja ez nem csupán a kertészgazdákat.

A thanatont a magyar kormány ké-szítetteti olyanformán, hogy az erős ameri-kai dohányleveleket, amiket Virginiából Kuntekyból behozat, szivarra alakítás előtt kilugoztatja. Ennek az oka az, hogy amíg a magyar dohányban a nikotintar-talom csak egy percet, legfőlebb más-fél, addig az amerikai dohánylevélben hat százalék a nikotin. Ezt ilyen szüz mivol-tában magyar ember el nem szija. Őt százalék nikotint tehát ki kell belőle lu-gozni. Ezt a dohánylugot jól elzárt bádo-gokba leszűrve, lehet kapni a királyi dohánykereskedelmi részvénytársulatnál. (Budapest, Nagykorona-uteza 25.) Egy kiló ára egy forint ; ötkilós dobozokban három forint.

Legközelebb a társulat ügyvezetésé-génél kérdezősködtem, hogy vajjon hasz-nálják-e a magyar gazdák ezt a derék óvószert ? Válaszul kaptam, hogy tavaly is elkelt belőle kétezer dobozzal, az idén is ezren felül.

Hát az édes kevés ! azaz hogy keserű kevés !

Ellenben aztán külföldre százezerrel viszik ki a magyarországi thanatont Németországba, de különösen Kentuckyba.

Az utóbbi államban különösen arra használják, hogy a juhokat védik meg vele a szőrféregtől.

Tehát mi magyarok a Kentuckyból behozott dohánynak a lugját visszaküld-jük a kentuckyaknak pengő dollárokért.

De hát mért nem főznek az ame-rikaiak maguk thanatont a saját dohá-nyukból ?

Azért, mert ott nincs állami dohá-ny-monopolium, amely nekik azt a szolgál-a-tot megtegye, aztán meg nekik tetszik az a szüz dohány, amelyet a szüz föld hat perzentés nikotinnal áldott meg.

A németek pedig használják a tha-natont a hesszeni légynek az irtásához.

(Hát nekünk nincs hesszeni legyünk ?)

Egy hold buzaföldnek a hesszeni légy-től megszabadítására kell tíz kiló thana-ton tíz hektó vízben fölolvastva.

Ez kerül holdankint hat forintba.

A feeskendezéshez kell egy kereken járó feeskendőgép, hosszú kaucsuktömlő-vel, amivel egy ember megöntözheti a vetés-táblát, ahogy szoktuk megöntözni a kertet.

Nem lenne jó próbát tenni vele Magyarországon is ? Ez kiirtja a szipolyt is, úgy, mint a cecidoniát.

Jókai azután közli a kecskeméti levélet és így folytatja érdekes közléseit :

Nyilvános uton csak arra adok utasi-tást, hogy mit kell tenni a firkáló féreg (átkozott titulus) elpusztítására ?

Mint hogy e rovar olyan elövigyázó, a megtámadott szőlőtöskéket olyan távol, a mennyire a permetező gép sugara elhat (1—1 ½ ölnyiről), permetezzük be jól, (de jól) a fönt leirt thanatonnal, ez bizton megöli a férget s ha az a földre veti ma-gát, oda is utána megy, ott is megöli.

A Szőlészeti és Borászati Lapokban ugyan e célra a valódi persapor (pyrethrum) főzet ajánlatik. Mint irtószer, ez is esal-hatatlan, csak az a baj, hogy nem ha-misítatlan. „Valódi“ pyrethrumporhoz ba-jos jutni. Ellenben thanathont annyit szolgáltat a magyar kormány a magyar gazdáknak, amennyi csak kell, mégis olesó áron.

Sajnálom, hogy most ágyban kell fe-küdnöm, nem mehetek ki széttekinteni, hogy a saját szőlőmben nem grasszál-e ez a plága s rajtam kívül nincs-e még több firkáló féreg a tanyámon ?

Az igazi diák neve pedig ennek a bogárnak : „acmolpus vitis“, s minthogy ennek a földben élő pajorja még nagyobb károkat tesz a szőlő gyökerein a firkálá-sával, mint a rovarja a leveleken és fűr-tőkön, ellene alaposan csakis a szénkéne-gezéssel lehet segíteni : csak az a jó, hogy nem kell minden évben ismételni, mint a filloxeránál.

*

Ha Jókai csodaszerével, a thanaton-nal, sikeresen lehet védekezni a firkáló bogár, a szipoly, a levéltetű, a hesszeni légy ellen, talán épen oly jól beválnék az az akác pajsztetű irtására is. Minden-esetre jó volna megpróbálni. Néhány év óta ez a veszedelmes élő rovar fenyegeti az Alföld legterjedettebb és leghasznosabb fáját : az akácot. Debreczen határán már 1892-ben fellépett, főként a Nagyerdő fiatal akácültetményeit támadta meg s több ezer ifju akácot elpusztított. Most megint nagy mennyiségben jelentkezik a sűrűbb akácokosokban, amelyeket olyan tömegekben lepett el, hogy már a köz-igazgatási bizottság erdészeti albizottsága országos mozgalom indítását látja szüksé-gesnek a fenyegető országos csapás el-hárítására.

A magyar Alföldnek milyen szomorú, kietlen sivatag képe lenne, ha az akác-paizs-tetű ugyanolyan sorsra juttatná leg-szebb díszét, árnyát és hasznát adó fáját, a lombos, illatos virágu akácot, mint a filloxera bortermő hegyeink szőlőtöskéit !

Irodalom — Művészet.

* A m. kir. honvédség táborkara ő felségénél.

A m. kir. honvédség a nemzet egyik szemé-fényét képezi. A társadalom minden rétege a legnagyobb szeretettel csüng a nemzeti in-tézményen s annak fejlesztéséhez hazafias áldozatkészséggel járul, valahányszor a kor-mány az országhoz fordul. De koronás ki-rályunk is minden alkalommal kifejezést

adott legmagasabb megelégedésének a honvédség iránt s azt 25 éves jubileuma alkalmával úgy József főherceg Ő Fenségéhez, mint a m. kir. honvédség főparancsnokához, valamint Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter Ő Nagyméltóságához intézett kegyes kézírataival dokumentálta. Igen helyesen cselekedett a m. kir. honvédelmi miniszter, midőn épen ezen alkalmat használta fel arra, hogy honvédségünk iránti szeretetének és ragaszkodásának az által adott kifejezést, hogy megörökítettette elsőrendű művészi festményben midazon férfiakat, a kik honvédségünk megteremtésében és fejlesztésében kezdettől fogva részt vettek és sokan azok közül jelenleg is dicséretre méltó módon közreműködnek. Így jött létre egy fényes csoportkép, mely a m. kir. honvédség táborkarát Ő Fenségével élén élénk tünteti s mely az ezredévi kiállítás honvédelmi csoportjának egyik kiváló díszét képezi. Az Országgyűlési Értesítő kö- és könyvnyomdája azon hazafias szándéktól vezéreltetve, hogy a nemzet óhajának tesz eleget, ha a magyar honvédség ezen emlékművét művészi kivitelben olyképen bocsátja közre, hogy abban egy a m. kir. honvédség, valamint a magyar társadalom minden rétege részt vehessen és ezt megszerezhesse. Ezért megszerezte a jogot a kép sokszorosításához, valamint a honvédelmi miniszter pártfogását. A képek árai: *diszkidás* 80/110 cm. nagyságban darabonként 15 frt., első minőségű kiállítású képek ugyanily nagyságban 6 frt., másodminőségű képek 63/79 cm. nagyságban 2 frt. E becses képekre elő is lehet fizetni és pedig a diszkidású képekre 5 frttal, az első minőségűekre 2 frttal és a másodminőségűekre 1 koronával. A hátralékos összeg a képek kézbesítése alkalmával fizetendő le.

„A szökés párosán . . .“

Ez a kedvescsengő kis dal ütötte meg ma reggel riporterünk fülét, aki minden iránt igen élénken szokott érdeklődni s bámulatos megfigyelési képességgel bír. Föltűnt neki, hogy az egész város tele van az olasz „Jambo nótá“-val s akad ember, aki Konti „Királyfogás“-ának ezt a rég feledésbe ment keringőjét dudorászta. Ez jelent valamit! Ő is rágyújtott a kedves kis dalra. Erre meg egy másik ur lett figyelmessé, aki mosolyogva fordult riporterünkhöz s ármányos szempillantással kérdezte tőle:

— Hát már ön is tudja?

— Hogyne tudnám!

S még vigabban füttyörészte a „szökés“-t.

— Valóban érdekes eset!

Mondja az ur.

— Melyik?

— No bizony, mintha nem tudná?

Ugyan ne tetteesse magát! Szót szó követett s kitudódott, hogy a múlt éjszaka egy kis pajkos történetke játszódott le városunkban, melynek hősnője egyik polgártársunk esinos leánykájája s hőse egy fiatal Marsfi, akik forrón szeretik egymást.

Forrón; de mi haszna, ha a szülői áldás semmiképp se akart a forró szerelemhez járulni, lévén a zsarnok szülők szive hideg, mint a jég.

Az igaz szerelmeseket a gondviselés soha se szokta elhagyni s a szülői zsarnok szív kigyógyítására igen egyszerű s biztos hatású recepte áll rendelkezésre.

A medicina neve: „Szökés“.

Ezzel éltek a mi szerelmeseink is. Összebeszéltek s a szökés körülményeit megállapítva, egy esókkal peccsételték le a titkot s az éjjeli vonattal ill' a kerek, nád a berek" elzónáztak.

— Megszökött a lányunk!

Kiált föl a bősziút apa a harag és kétségbeesés hangján.

— Hamar! Hamar, utána!

Le is hajtottak a vonathoz, de már későn érkeztek, mert a mire lóhalálában lérték: a mozdony nagyot füttyentett s a kalauz harmadszor is elkiáltotta, hogy:

— Meeehett!

A szülők fej nélkül lóttak-futottak ide s tova, fütől-fától kértek tanácsot, de mindenünnen csak azt a választ kapták, hogy:

— Meeehett!

Fölmentek a városházára, siralmasan elpanaszolták az esetet s kérték a szökevények elfogatását.

Az ifju szökevény pár pedig, míg a rendőrség nyomoz, vigan dalolja Konti kedves kis keringőjét s valószínűleg át is érzi minden sorát, hejh! mert:

A szökés párosán . . .

Oh! mily édes, oh! mily jó . . .

S z i n h á z .

* **A vigszínház** legközelebbi ujdonsága a „Béni bácsi“, Beöthy Lászlónak 3 felvonásos boházata lesz. Az őszi szezonban többek közt színre kerül Bracco Róbertnek „Hütlén asszony“ című 3 felvonásos olasz vigjátéka, melyet nemcsak az olasz színpadon, hanem Európának csaknem összes nagy színpadain a legnagyobb sikerrel adtak. Az „Eljen a kisiparos!“ cz. boházatot megismétlik. Az igazgatóság különösen a délutáni előadásokra szánta ezt az ujdonságot. A főváros tegnapi közgyűlése megengedte a délutáni előadások tartását.

* **A színész-egyesületből.** A színészegyesület fegyelmi tanácsa e hó 30-án, csütörtökön, d. u. 3 órakor ülést tart. Az egyesület igazgató tanácsának legközelebbi rendes havi ülése augusztus 4-én, délután lesz, a melyre a vidéki tanácsosok közül Pesti-Ihász Lajos és Somogyi Károly színigazgatókat hívták be. Ezen a tanácsülésen állapítják meg a szeptember 15-én tartandó rendkívüli közgyűlés tárgyszorozatát.

A nadrág.

— Művelődéstörténeti tanulmány. —

A ruha teszi az embert, — mondja egy régi közmondás és ebbe bele van érve a nadrág is, melyet az angol prudéria „the inexpressible“-nek (a kimondhatatlannak) nevezett el.

Általánosan bevett szokás szerint a nadrágról irt tanulmányunkat is így kéne kezdeni: „Már a görögök és rómaiak idejében . . .“ Rendkívüli sajnálatunkra azonban sem a rómaiak, sem a görögök nem viseltek nadrágot. Náluk ezt a nálunk annyira nélkülözhetlen ruhadarabot egy térdig érő tunika pótolta, — nem mintha a nadrág az ókorban ismeretlen fogalom lett volna, hanem bizonynyal egyéb okokból, mondjuk kényelemből, vagy megszokásból. A perzsák, gallok, kelták és a brittek már akkoriban mind keskenyebb-szélesebb bugyogót hordtak, sőt Aureliánus császár idejében a dunamelléki néptörzsek mintájára a római polgárok is föl kezdték venni a nadrág-divatot, de ez nekik csakhamar császári rendelet által betiltatott.

A bizancziak a 4-ik és 7-ik század között térdig érő nadrágot viseltek, míg alól harisnyák vagy borszárok által egészítették ki. A Meroviggek idejében a germán törzseknél bő és arannyal dusan himzett bugyogók voltak divatban, úgy, hogy némely nagy urnak a nadrágja olyannak látszott, mintha nadrágja vert

aranyból volna. Mig ellenben Nagy Károly uralkodása alatt egyszerű vászonnadrágokat viseltek. Később ismét oly bő nadrágokat hordtak, hogy 972-ben Adalbert rheimsi érsek egy prédikációjában élesen kikelt a divatos lábravalók ellen. A 10. és 11. században a frank és a bizanczi nadrág fölváltva divott. A 12. és 13. század között egész lábhoz simuló, trikotszerű nadrágokat viseltek, többnyire élénk színekben, rendszeren vöröset. Később ezeket virágokkal és csillagokkal himezve díszítették.

Angliában VII. Henrik alatt a nadrágok térdén felül puffosak lettek s csak térdén alul maradtak a lábszárhoz szorosan illeők.

A 16. század közepén a nadrág felső része ismét egészen széles bugyogóvá változott, melyhez térdig érő himzett harisnyákat viseltek, többnyire ugyanolyan színűt, milyen a nadrág volt. Ugyanakkor jöttek divatba az ugynevezett puff-nadrágok is, melyek csak a térdkalácson felül értek, azon alól pedig harisnyákat kezdtek hordani. Az ugynevezett plundránadrág 1550. körül Németországban kezdett „lábrakapni“. Ez oly hosszú volt, hogy bár alsó széle a térdén alul meg volt erősítve, mégis csaknem bokáig ért. Kiállításukat illetve pedig ezek a plundránok oly drágák voltak, hogy egynemely ur nadrágja egy kisebbszerű vagyont képviselt. Ha akkori följegyzéseknek hihetünk, úgy e nadrágok valóban a pazarlással határos fényűzéssel állítottak ki.

Csak a 17. században támadtak ismét egyszerűbb nadrág-divatok, alakban és színben kevésbé pompázókká változván. Tulnyomólag sötétebb színű bársonynadrágokat hordtak általában, melyek térdén felül oldalt témgombokkal gombolódtak. Az efajta nadrágok körülbelül a 18. század végéig divatban maradtak.

E helyütt a magyar nadrágról sem szabad megfeledkeznünk, mely tulajdonképpen a frank testhez álló trikots-nadrágokkal teljesen azonos, azzal a különbséggel, hogy a cifra magyar zsinórt díszíti egyéb himzés helyett s hogy hozzá félezipők és harisnyák helyett eszímákat viselnek. Különben a szabadságharc óta nálunk is csak dísz-nadrágszámba megy. Mindössze a módosabb magyar parasztgazdák maradtak még hívek hozzá, a ptykés mándlival egyetemben viselve még ma is.

A francia forradalom a nadrág-divat terén is forradalmat és változást idézett elő, a mennyiben a szűk nadrágok egyszersmindenkora elbucsztak s helyükbe föllépett a pantalon első alakjában. Mai divatunkhoz mérten ez a pantalon még kissé esetlennék látszik ugyan, mert a térdén alóli rész nagyon lötyögős volt, hanem azért mégis e nadrágot nevezhetjük mai nadrágviselésünk nagyatyjának. A francia Sanscolotte-ok tehát (collotte volt a régi szűk nadrágok neve) megteremtői a pantalonnak, mely azóta napjainkig általában mindenütt, minden kultur-államban uralkodó divattá lön. Ma valamennyien ezt koptatjuk s koptassuk is el minél többet egészséggel.

Hogy egy jó nadrág azonban sohasem kopik el egészen, azt a new-orleansi világkiállításon egy Edla White nevű 84 éves szerecsen nadrága bizonyította be legfényesebben, melyen az eredeti nadrág-szövetből már mindössze csak egy négyszög decziméternyi darab volt meg, a többi mind más és másszínű foltokból — számszerint mintegy kétezerből — volt összefoltozva. A szerecsen állítása szerint ez a nadrág 43 évet szolgált ki becsülettel, tehát megérdemelte, hogy a kiállítás után nyugdíjaztassék.

Klimax.

A bűnös anya szégyene.

— A törvényszéki teremből. —

A debreczeni kir. törvényszék ma délelőtt tárgyalta *Hamar Klára* pörét, ki — mint annak idején megirtuk — f. év június 15—16-dika közötti éjjel Bősörményben ujszülött gyermekét szülei lakásán a padló alá rejtette, ahonnan a kis holttestet csak egy hét múlva kerítette elő a vizsgálat.

A törvényszék a következőkép alakult meg: elnök dr. *Szeőke István*, szavazó bírák *Nagy Károly* és *Konrád Sámuel*, jegyző *Uzonyi Géza*. A vádhatóságot dr. *Nagy László* kir. alügyész, a védelmet dr. *Körössy Kálmán* ügyvéd képviselte. Dr. *Pilitz Sámuel* törvényszéki orvost mint orvosi szakértőt behívták.

A tárgyalás fél tíz órakor vette kezdetét. *Hamar Klára* 24 éves bősörményi illetőségű vádlott sirva mondotta el a szomorú történetet.

Künn voltak a tanyán; három testvére az udvaron feküdt. A szülésre nem emlékszik, csak mikor hajnalban felébredt, vette észre megijedve, hogy az ujszülött mellette fekszik. A kis gyermek féloldalt feküdt s mint ő mondja — már meg volt fuladva. Szégyenérzetében, nagy fájdalmában azt sem tudta, mit csinál. Asót kerített az udvaron, azt bevitte s a szoba egyik szegletében kis gödröt ásott, melybe a gyermeket betette. Nem volt szándékában, hogy megölje. Csak harmadnap múlva tapasztotta be a gödröt.

Elnök a bonczjegyzőkönyvet felolvassa, mely a gyermek halála okául fulladást állapít meg.

Következett a tanúk kihallgatása. A vádlott atyja *Hamar Mihály* 69 éves, bősörményi lakos nem kíván tanuskodni. Anyja *Hamar Mihályné* 62 éves elmondja, hogy ez év márczius havában tudta meg leánya szégyenét. Nem bántotta, nem sértette. Elmentek az orvoshoz, a ki megerősítette a gyanút. *Hamar András* 35 éves, szintén bősörményi lakos a bukott leány bátyja, nem tanuskodik. *Hamar Andásné*, a sógornő szintén ott lakott vele együtt, de nem voltak jó viszonyban a vádlottal s nem vett észre semmi gyanúsat.

Dr. *Pilitz Sámuel* törvényszéki orvos véleménye abban esucesodik ki, hogy a halált ugyan fuladás okozta, de hogy az mikor és miként következett be, biztosan megállapítani most már nem lehet. Az tény, hogy a gyöngye testben a vérszolgáltatást előidéző gondozás mellőztetett s a lélegzés az élet fentartására nem volt kielégítő.

Dr. *Nagy László* alügyész a btkv. 290. §. alkalmazásával kéri a vádlottat büntetni. Enyhítő körülmény gyanánt említi, hogy a vádlott házasságon kívül jutott áldott állapotba, súlyosító körülménynek, hogy szülésznőt nem hívott.

Dr. *Körössy Kálmán* védő megható, szép beszédben festi a bukott nő akkori lelkiállapotát, a szégyenérzetet, mely a ballépésre vitte s kéri védenzeze felmentését.

A törvényszék rövid tanácskozásra kivonult, aztán visszatérve kihirdette az ítéletet, mely szerint *Hamar Klára* 1 hónapi fogházbüntetésre ítéltetik, amit azonban az eddigi vizsgálati fogságával kitöltöttnek tekint.

Az egy hónapi rabsága által megtört leánytól kérde az elnök.

— Megnyugszik-e?

— Felebbezek! volt a válasz.

— Mi ellen?

— Magam se tudom!

Csak mikor felvilágosították a szerény bűnöst, hogy kedvező ítéletet kapott, nyugodott meg abban. — Közvádoló súlyosbításért felebbett.

Hamar Klárát szabadon bocsátották.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Kigyuladt villamos kocsi.

Budapest, július 24. A budapesti földalatti villamos vasut egy kocsija ma délelőtt a rosz vezeték miatt a városligetből jövet az *Andrássy-uton* kigyuladt. A tüzoltóság azonnal eloltotta a tüzet s az utasok sértetlenek maradtak.

Affendakisiz vallomása.

Budapest, július 24. Affendakisizt a pestvidéki fogházban ma kihallgatták. A hozzá intézett francia kérdésekre csak görögül akart válaszolni s kijelentette, hogy a rosz kenyér miatt szökött meg, a melyet lehetetlen megennie.

Rejtélyes gyilkosság.

Budapest, július 24. Erzsébetfalván egy *Horváth* nevű asztalos agyonütötte *Illés Sándor* társát. Vallomása szerint a gyilkosság véletlenségből történt. A jelek azonban az ellenkezőjét bizonyítják.

Elsülyedt gőzös.

Budapest, július 24. Karlstadt mellett a „Traya” nevű gőzös elsülyedt. Trykenseen kapitány, neje, két gyermeke és tíz utas a vízbe fuladt.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **Zsigmond Sándor meghívása.** Az alsó-szaboles-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye, egykori esperesét hajdu-bősörményi lelkészt, *Szeremley Józsefet*, tegnap kísérték óriási részvét mellett örök nyugalomra. Az elhunyt felett megható gyászbeszédet az egyházmegye mostani esperese *Zsigmond Sándor* hajdu-szoboszlói lelkész mondott. A bősörményieket annyira meghódította az aranszajú pap, (így hívják *Zsigmond Sándort* odahaza) hogy alig hantolták el volt lelkészoeket, mindjárt a temetés után tekintélyes küldöttség kereste fel őt, amely felajánlotta neki a megüresedett bősörményi lelkészi állomást. A bősörményieket ebben nem csupán az vezérelte, hogy *Zsigmond Sándorban* kitünő szónokot nyerhessenek meg, hanem az a megengedhető hiuság is, hogy Bősörményt ismét székhelyévé tegyék a tiszántuli kerület egyik legnagyobb fraktusa esperesének. *Zsigmond Sándor* melegen meg-

köszönte a bősörményiek ezen megható ragaszkodását, bizalmuknak e frappáns nyilvánulását. De kijelentette, hogy nem kívánja ott hagyni az ő régi, kedves gyülekezetét, a szoboszlait. Így aztán a bősörményieknek Szoboszló elsőségébe meg kell nyugodniok és meg kell elégedniök egyelőre olyan pappal is, aki nem visel esperesi czímet.

— **Tisztújítások.** A vármegye három rendezett tanácsu városában a küszöbön lévő tisztújítás miatt rendkívül izgatottak a kedélyek. A politikai pártok minden lehetőet elkövetnek jelöltjeiknek diadalra juttatása érdekében, de mint az előjelekből látszik, a tisztújítás semmi jelentékenyebb változást sem fog előidézni az eddigi tisztikarban. *Rásó Gyula* kir. tanácsos alispán jelenleg Hajdu-Szoboszlón van, a hol a holnap megtartandó tisztújítás czéljából ma alakítja meg a képviselő-testületet.

— **Pro domo.** *Koncz Ákos*, lapunk felelős szerkesztője, három heti szabadságra ment, amelyet a szepesmegyei Feketehegyen fog eltölteni. Ez idő alatt a szerkesztésért *Zoltai Lajos* főmunkatárs a felelős. Kérjük a közönséget, hogy a lapnak szánt czikkelyeit, értesítéseit a felelős szerkesztő távolléte alatt ne az ő nevére, hanem a szerkesztőség czímére sziveskedjék küldeni.

— **A honvédsirok.** Az augusztusi 2-ik kegyeletos ünnepély alkalmából egyik laptársunk a honvédtemető elhagyott állapotára hívja fel a közfigyelmet. Másfél évtized óta előbb *Tóth Mór*, utánna a román származásu *Poynár Dénes*, legutóbb pedig dr. *Kósa Zsigmond* kir. ügyészek a jó hazafiak buzgóságával gondozták ezt a magas akáczoektól beárnyékolt szent földet, amelynek virágos hantjai alatt szabadságharcunk sok hős katonája pihen. Bizony, igaza van laptársunknak, hogy a tavasz óta, midőn a kir. ügyesség visszaengedte a városnak a közellévő rabkertet, gondozás nélkül áll a hősök temetője. — A nehezeltő honfui kegyelet megnyugtatóására kijelenthetjük, hogy a sirok ezen elhagyatottsága ideiglenes, átmeneti állapotnak tekinthető csupán és megszüntetése napok kérdése. — Mikor a Rabkert egy részének az országos tanítói árvaház részére való átadása felett folytak a tárgyalások, szó volt arról is, hogy az árvaház vállalja el a sirok gondozását. De aztán e föltételt mégis kihagyták a szerződésből. — A városi tanács, amely évről évre gondoskodik a honvédsirok felett állítandó emlékoszlop alapjának gyarapításáról, hazafias kötelességének ismeri, hogy a honvédtemető újból rendbe hozassék és ezentul állandó gondozásban részesüljön. Ez iránt már legközelebbi ülésében előterjesztés fog tétetni.

— **Dijnokok gyűlése.** A debreczeni dijnokok, a kik a dijnokok országos nyugdíj-egyesületébe beléptek, e hó 27-én d. u. 6 órakor a bejelentési hivatalban értekezletet tartanak, a melyen jelentést tesznek a budapesti országos kongresszusra kiküldötték és tárgyalni fogják a nyugdíj-egyletbe való belépést. A kik eddig jelentkeztek, azokat a központ már felvette. Az országos nyugdíj-egyesület elnöke, *Darvay Rezső*, augusztus 1-én Debreczenen keresztül Szatmárra utazik. Ez alkalommal este 7—8 óra között az állomásnál mindazon kartársak, a kik a közös ügy iránt érdeklődnek, személyesen is megbeszélhetik azt az egyesület elnökével, aki felismerhetés czéljából jelvényt fog viselni. A nyugdíjintézetbe még mindig lehet beiratkozni.

— **A szatmári esperes lemondása.** Szarka Boldizsár, akinek helyettesítése nem régen annyit foglalkoztatta az egyházkerületi közgyűlést és a debreczeni sajtót, mint a Szamos irja, végkép lemondott esperesi tisztéről. Lemondásáról sulyos betegsége indította, mely még a múlt év őszén megtámadta az erős szervezetű férfit. E lemondás következtében a szatmári ev. ref. egyházmegye f. hó 29-én d. e. 10 órakor a szatmári ev. ref. egyház tanácstermében rendkívüli e. megyei közgyűlést tart.

— **Anna-bál a Félix-fürdőben.** Sikerültnek ígérkező jótékonykezelt mulatság zajlik le vasárnap, e hó 26-án a szomszédos Nagyvárad mellett és Debreczenből is sűrűn látogatott Félix-fürdő telepén. A kezelség, mely a fürdő betegei iránt való előzékenységből a zajosabb mulatságokat mellőzte, a szokásos Anna-bált ez évben is megtartja és pedig fényesen és a révi tűzkárosultak javára rendezi.

— **Katonai felülvizsgálat.** A helybeli állandó vegyes felülvizsgáló bizottság a nagy hadgyakorlatok előtt augusztus 3-án tartja utolsó ülését a „Pavillon“ laktanyában gróf Dégenfeld József főispán, továbbá a közöshadsergebeli és honvédségi illetékes, katonai hatóságok képviselőinek közbenjöttével. A felülvizsgálaton eddig csak a nyír-bátori járásból történt bejelentés.

— **Kedvezményes vasuti jegyek.** A mai posta kedves millenniumi ajándékot hozott a városi és vármegyei tisztviselőknél. Az ajándéknak főként olyanok vehetik hasznát, akik gyakrabban kénytelenek, vagy akik szeretnek sokat utazni. Azok a kedvezményes vasuti jegyek érkeztek ma meg, amelyeket a minisztertanács a városi és vármegyei állandó szolgálatban lévő tisztviselőknél engedélyezett. Ezek az arcképpel ellátott jegyek felhatalmazzák tulajdonosaikat, hogy a m. á. v. összes vonalain, továbbá a déli vasuton és az állami kezelésben lévő helyi érdekű vasutakon félárú jeggyel utazhassanak. A jegyek — mint említettük — ma reggel érkeztek meg a megyei és a városi tisztviselői nevére kiállítva. Utóbbiak azonban ezúttal csak 11 darabot kaptak. A többi ezután küldik meg Budapestre.

— **Csoportos felrándulás a kiállításra.** A budapesti millenniumi kiállítás megtekintésére rendezett csoportos felrándulásban résztvevő t. urak értesítettek, hogy az indulás folyó hó 25-én este 10 óra 35 perczkor fog történni, továbbá, hogy az utijegyek és szelvények már holnap, esütörtökön, Szedlák József pénztárnok urnál szombat délig átveendő. Debreczen, 1896. július 22. Az iparos-kör elnöksége.

— **Iskolaépítések.** A város bőkezűségéből két ref. iskola építését kezdték meg a héten. A tanács árlejtés útján biztosította az építkezést. A Miklós-utcai iskola átalakítását és bővítését az előirányzott 9630 frt 33 kr. helyett 8.5% engedménnyel, vagyis 8811 frt 75 kr-ért Horváth János és társa építőmesterek vállalták fel. A csapókereti új iskola építésére 11328 frt 99 kr. volt előirányozva. Ebből Bihari István kőműves engedett legtöbbet; azonban az ő ajánlatát amiatt, hogy ezen építkezéshez szükséges képesítéssel nem bír, nem fogadhatta el a tanács. Így ezt a munkát is az 57 frttal drágább ajánlatot tévő Horváth Jánosra és társára bízta, kik az építésért 10,422 frt 67 kr-rt kapnak.

— **Karczag város és a millennium.** A szomszéd Nagy-Kunság hajdani főhelye, Karczag, még mindig nem fejezte be a millenniumi ünnepélyek sorozatát. A legközelebbi városi közgyűlés Papp Elek orsz. képviselő indítványára egyhangulag, nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a

jun. 8-iki ezredéves fölvonulásban résztvevett banderisták megvendégelésére egy nagy millenniumi lakomát rendez s arra a szomszéd községbeli banderistákat is meghívja. Ez alkalommal a banderisták ékes öltözetükben az u. n. Nádor-huszár kosztumban díszes fölvonulást tartanak. A napot még nem állapították meg. A város a karczagi banderistákat főnyelvézetteti és a fényképfelvételnek egy példányát a városi levéltárban elhelyezi. Ugyancsak ide helyezi el örök emlékül a Papp Sándor kir. közjegyző által a városnak megörzés végett felajánlott banderista öltözetet. Karczag város a millenniumi esztendőzt azáltal is emlékeztetessé kívánja tenni, hogy főbb utcáit kikövezeteti. A kövezési munkálatok most folynak javában; a derék kun város polgárságának rég ápoltt óhajta teljesül. A kövezés 40,000 frtba kerül. Végül egyik szép, ezredévi intézkedése Karczag városának az is, hogy az eddig csak hézagosan, vagy vonásokban birt történelmét egy szakértő férfiakból alakult hármastagú bizottsággal megírattja. A bizottság tagjai: Szendrey Imre tanár, Dobray László városi jegyző, Kádár Imre városi levéltáros. A bizottság a történelmen nagy serénységgel dolgozik, hogy az még ez évben megjelenjen. Karczagnak, mint a nagy kunok székhelyének, története szorosan összefügg a többi nagy hatkun város történetével s ép azért e mű az egész Nagy-Kunságot érdeklő nagy aranyu monographia lesz, mely a történetbuvárok érdeklődésére is számot tarthat. 1683 óta, amikor a hajdan híres Kolbász város elpusztítása után Karczag a nagy kunok székhelye lett, ennek története meglepő és sokszor tragikus változatokban gazdag. A város jelentőségét egész a nyolczvanas évekig megtartotta, amikor Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye megalkottatván, törvényszékét is elveszítette s hajdani fényéből aláhanyatlott.

— **A zene-egylet ülése.** A debreczeni zeneegylet tegnap Kenézy Gyula elnökle alatt tartott ülésén határozatilag kimondotta, hogy a várostól használatra kapott összes hangszereket felküldi Budapestre és használható állapotba helyezteteti, mert a hosszas heverés alatt a hangszerek rozsdát, ütődést kaptak. A zeneegylet tagjai ezen kívül még több tárgyat intéztek el tegnapi ülésükön s az ülés végével lelkesen megjeleneztek az egylet érdekében fáradszónak lelkedéssel működő elnöküket: Dr. Kenézy Gyulát.

— **A katonai ügyosztály tevékenysége.** A helybeli katonai ügyosztály már elkészült a jelentésével, a melyet a számonkérőszék elé fog terjeszteni. Az ügyosztály a jelentés szerint január hó elseje óta július 1-ig 2524 ügydarabot intézett el. Hátrányban nincs.

— **Az ezredévi emlékek.** Az ország különböző pontjain felállítandó ezredévi emlékek közül tudvalevőleg eddig kettőnek: a pusztaszerinek és a munkácsinak tették le alapkövét ünnepélyesen. Hátra van még öt emlékmű alapkövetétele vagy felavatása. Ezek közül három most készül Jankovich Gyula ismert fiatal szobrász műtermében: a dévényi, brassói és a pannonhalmi emlék. A dévényi és brassói, melyek mindegyike hatalmas oszlopon egy-egy honfoglaláskori vitézt ábrázol, annyira készen van, hogy mind a kettőnél mindjárt a szobor leleplezése fogja képezni az ünnepet. A pannonhalmi emléket, amely Asztrik püspököt ábrázolja

abban a pillanatban, mikor Szent-Istvánnak átnyújtja a koronát, Jankovich már szintén megminta, de a nagyszabású emlékműnek csak az alapkövét tehetik le a jövő hónapban. Az emlékmű iránt Fehér Ipoly pannonhalmi főpát és Vaszary Kolos heczegprimás rendkívül érdeklődik s Fehér Ipoly több ízben megtekintette a készülő munkát Jankovich műtermében, teljes elismerését fejezve ki neki. A pannonhalmi apátság nagyban készülődik a magasztos ünnepre, a mely egyike lesz a legfényesebb ünnepnek az ezredévben. Az emlék alapkövét dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter fogja letenni. Az országos ünnepélyre szóló meghívókat a napokban küldik szét. Wlassics minisztert Pannonhalmára az országgyűlés mindkét házának küldöttsége kíséri. Augusztus 25-ikén a budapesti vendégek Győrig mennek, honnan másnap az ünnepély napján vonulnak ki Pannonhalmára.

— **A kis szórakozott.** A századvégi emberiség között járványszerűen elterjedt idegesség ma már nem csak a könyvek és görbejeik közé vonuló pápaszemes tudósokat, nem csupán a reggeltől estig bürökban görnyedő, százfelől ostromolt beamtereket támadja meg, — hanem ime — uti figura docet — még azok is beleesnek, akiknek nincs egyéb dolguk, mint a — esavargás. Borbély Imrénének is — így hívják a példát — egyedül a kevés fáradsággal és kevés izgalommal járó esavargás egyedüli foglalkozása. Ő vele történt meg az elmúlt éjjel, hogy a rendőri őrző egy idegen ház udvarán találta, épen amint jobb ügyhöz méltó buzgalommal szedegette össze az elvihető ingóságokat. Borbély ma délelőtt aztán a kapitány elé került, ahol egy filozofus nyugalmával védekezett. Azt hozta fel melegségül, hogy valamicskével többet ivott este, mint a mennyihez szokva van. Innen támadt aztán az a nagyfokú szórakozottsága, amelyben ő a más udvarára vetődött. Persze a kapitány nem hitte ezt a védekezését a kis hamisnak.

— **Talált hulla.** A napokban a H.-Nádudvar községhez tartozó „bojári“ pusztán egy ismeretlen férfi hulláját találták egy fára felakasztva. — A felakasztott ember több napos 30—35 év körüli lehetett, fején olyan fekete sapka volt, melyet a kémenyseprők szoktak hordani, kormos, piszkos bluz volt rajta. A hullán semmiféle külérőszak nyomai nem láthatók. Az előjáróság a hullát beszállította a község házára s lefényképezette.

— **A debreczeni vadász-társulat választmánya** holnap d. u. 1/2 órakor ülést tart a tüzoltólaktanyán.

— **Pap — gyülekezet nélkül.** Popovics János karczagi görög-keleti lelkész f. hó 20-án hosszas szenvedés után 69 éves korában elhunyt. A megboldogult egyike volt a legmagyarabb érzelmű papoknak. Híresek valának magyar nyelvű, megható halotti imái és beszédei. Ő temette el az annak idején általános feltűnést keltett szép magyar beszéddel, a büdszentmihályi rablógylkosság áldozatát, Dogáli Gusztáv nagybirtokost. Az egész görög-keleti liturgiát lefordította magyar nyelvre, mely kéziratban hagyatékába maradt. Temetése Karczag város nagy részvételével e hó 22-én történt. Halálával felmerül a kérdés: lesz-e több görög-keleti pap Karczagon, miután a hívek ugyszólván teljesen elfogytak? Jelenlegi összes létszámuk 5. A fundációk azonban a lelkészi javadalmazásra s az egyház fentartására meg vannak s így nem lehetetlen, hogy

a görög-keletiek ezen ekklezsiájukat nem adják fel.

— **Furcsa boszu.** A pozsonyi utcákban sétáló közönségnek tegnap kellemetlen látványban volt része. A rendőrök hajszoltak egy teljesen meztelen embert, a ki fogyatékos kosztümje daczára sétálni akart a népes utcákban. Végre elfogták és bevitték a rendőrségre, a hol nagy keservesen elpanaszolta, hogy szeretője kicsalta a város mellett levő erdőbe és ott addig itatta pálinkával, míg elaludt. Mikor azután felébredt, szeretője nem volt mellette, de hiányzott a ruha is róla. A hűtlen szerető megfosztotta a szegény embert minden ruhájától. A vallomás bármilyen furcsának látszott is, később igaznak bizonyult, mert a vámnál letartóztattak a rendőrök egy asszonyt, a ki egy csomó ruhával igyekezett a vámon túl haladni. Az asszonyt azt valotta, hogy boszúból követte el a csufaságot szeretőjével.

— **Különös mánia.** A párisi tőzsde mellett van egy omnibusz váróterem. A napokban nagy megütközést keltett, hogy az ott várakozó hölgyek egyike-másika észrevette, hogy ruhájukon több oly lyuk támadt, mintha valaki égő szivarral kiégette volna. Elképzelhető a hölgyek toszusága, mert többnek rendkívül értékes ruhája volt, a melyek így használhatatlanokká váltak. Keresték a tettest, és ki-sült, hogy az illető egy pinczér, a kinek legnagyobb élvezetét az képezi, ha a nők ruháját kiégetheti. E szenvedélyéről eddig nem lehetett leszkotatni. E mániája miatt már kétszer is elítélték, de mind hiába!

— **Kedélyes pap.** Amerikában Burwoodban az anglikán egyház nemrég papjává választotta Beyrant referendáriust. A derék és egyenes szívű pap megválasztása után a következő felhívást intézte a hiveihez:

— Összes hiveimet ismerni óhajtom és pedig nem csak felületesen, de közlőrl. E czélból a következő a szándékom. Legközelebb tartunk az iskola helyiségében egy pipázó koncertet, melyre a hitközség összes férfitagjait, öregeket, fiatalokat, gazdagokat, szegényeket meghívom. Félre ne értsék a dolgot, nincs itt egyébről szó, mint egy koncertről. Két dologra ügyeljenek: Mindenki hozza magával a pipáját és mindenki a legregibb kabátjában jöjjön. Én is a legroszabb kabátomat fogom felhuzni. Remélem, hogy nyíltságom bizalmat fog kelteni. A templomban elvégezzük esti imánkat egy negyed 10 órakor, aztán én kiszivok egy pipa dohánnyt az irodámban. A ki tehát egy negyed 10 óra után hozzám jön és velem egy pipa dohánnyt ki akar szivni, azt szívesen látom. Tekintsék az én irodámat egy klubhelyiségnek, a hol mindenkit, akárki legyen az, szívesen látok.

Annyi bizonyos, hogy a főtisztelendő urnak programja és eljárása kissé furcsa, de elfogulatlanul bevallva, épen nem ellen-szenves.

— **Furcsa italok.** Jókai Mór mulatságosan írta le, hogy 1849-ben micsoda furcsa italokat nyeltek a kozákok. Volt ott télire eltett savanyu, pálinkás, spirítuszos befőtt, rézgáliclé meg egyéb. Sőt a kozák invázió idejéből mindenféle ismerik az adomát arról a kozákról, aki, miután tévedésből egy üveg választóvizet hajtott le vutki helyett, mindössze kissé erősnek találta ezt a folyadékot. Mindennél sokkal kellemesebb az az ital, amely most ujabban Angol- és Oroszországban meg Amerikában divatba jött. Ez országok mértékletességi egyesületei nagy buzgalommal agítálnak a szeszes italok ellen és a spirituáliák kedvelői emiatt sok kellemetlenséget szenvednek. Ezért hát ujabban — *kölni vizet* isznak, amely minden kereskedésben és patikában kapható. Ez

országokban pár év óta feltűnő módon növekedett a kölni víz fogyasztásának az átlaga. Különösen az asszonyok kedvelik nagyon ezt az italt, mivel ő náluk a szeszes italok élvezése még feltűnőbb és szegyenletesebb, mint a férfiaknál. A kölni vizet ezekben az országokban már minden vendéglő étlapján meg lehet találni. Sőt egy *maderai* hotel étlapján az *Ásványvizek* között szerepel a kölni víz, amelynek üvege 70 krajczárba kerül. A kaliforniai bányák alkalmazottjai közül sokan ecetet isznak. Ez utóbbi italból különben Budapesten is sokat fogyaszt a közönség különféle hangzatos nevek alatt, amik közt a *somlyai*, *magyarádi*, *ménési*, stb. sűrűn szerepel.

— **Uj dogma.** A ki azt hiszi, hogy a mi klerikálisainknál nincsenek bölcsebb és népboldogítóbb klerikálisok a világon, az alaposan téved. Például a hesseni klerikálisok határozottan tultesznek a mieinken is bölcsesség dolgában. A „nyolezadik halálos véték” czim alatt megjelent egy klerikális irat Hessenben, a mely meggyőző érvekkel bizonyítja be, hogy a tűz- és jégbiztosítás Isten ellen való vétkezés, mivel az egyszerűen engedtlenség számba megy, lévén a tűz is, meg a jég is az Isten büntetése, a mit tehát türelmesen tűrni kell. Azt hisszük, hogy a világ biztosító részvénytársaságai, a melyek kebelében különben a klerikális urak is szép számmal meghuzódnak, nagyon szépen megköszönnek, ha ez az eszme széles körben kezdene terjedni.

Asik-Kerib.

— Török mese. —
(Folytatás és vége.)

Asik a mén patkói alól fölvesz egy darabka földet, de a mikor a fejét ismét fel-emelte, — a lovas és a ló eltűnt. Akkor meg volt győződve lelkében, hogy kiségitője nem volt más, mint Haderilijáz (Sz. György.)

Asik-Kerib csak késő este talált a házára. Reszkető kezével kocogtat az ajtón s imígy beszél:

— Ana, ana, (anyám), nyiss ajtót! Én, az Isten vendége, éhes vagyok; utazó fiad emlékére kérlek, ereszd be!

Az agg nő lassu hangon felelt:

— Van elég gazdag ház, a hol az utasokat éjjeli szállásra elfogadják. Most lakodalmom van a városban, menj oda s megelégedésben fogod eltölteni éjszakádat.

— Ana — felelt ő — nekem itt nincs ismerősöm s azért ismétlem a kérésemet: utazó fiad emlékére kérlek, ereszd be.

Ekkor nővére mondá az anyjának:

— Anyám, én fölkelek s ajtót nyitok neki.
— Te haszontalan! — felelt a nő — te örömmel fogadsz be s megvendégsz fiatalembereket, mert most már a hetedik éve, hogy a szemem világát elvesztettem a könyektől.

De leánya nem figyelve e dorgálásra, kinyitja az ajtót s Asik-Keribet beereszti. Ez a szokott üdvözlési formát elmondta s leült, rejtélyes félelemmel körültekintgetve. És észreveszi, hogy a falon poros takaróban függ az ő édeshangu szaaza és kérdé az édesanyjától:

— Mi függ ott a falon?

— Te kíváncsi vendég — felelt emez — adunk egy darab kenyeret s Istenhírével elbocsátunk.

— Már megmondtam — szólalt meg ő — hogy édesanyám vagy és hogy ez itt nővérem s azért kérlek benneteket, mondjátok meg, mi függ ott a falon?

— Az szaaz, szaaz, — felelt mérgesen az agg nő és nem hitt neki.

— De mit jelent a szaaz?

— A szaaz az, hogy rajta játszanak s mellette énekelnek.

Asik-Kerib kéré, engedje meg nővérenek a szaazt levenni, hegy neki megmutassa.

— Nem lehet — felelt a nő — ez a szerencsétlen fiam szaazza; ez már a hetedik éve, hogy e falon függ és élő kéz hozzá nem nyult.

De nővére fölkel, levette a falról a szaazt, s neki átadta. Ekkor Asik szemeit égfelé emelve, a következő imádságot mondotta:

„Oh mindenható Allah! Ha czélomat el fogom érni, akkor a lágyhangu szaazám oly hangzatos lesz, mint azon a napon, a mikor rajta utólszor játszottam!”

Rezgő hurjait megpendítette és azok hangosan beszéltek, ő meg énekelni kezdé:

„Én szegény Kerib (utas) vagyok s szavaim is szegények, de a nagy Haderilijáz lesegített engem a magas szikláról. De ha szegény is vagyok s szavaim is szegények, anyám, ismerd meg mégis szegény utasodat.”

Ezután anyja sirva fakadt s kérdé:

— Mi a neved?

— Rasid — felelt ő.

— Egyszer beszélj, másszor hallgass, Rasid — mondá a nő. — Szavaiddal a szívetem darabokra vagdaltad. Ez éjjeli álmomban láttam, hogy a könyektől vakultam meg. Mondd meg te, a ki az ő hangját bírod, mikor jön meg fiam? S könyek közt kétszer ismétlé e kérést.

Asik hiába mondta, hogy ő a fia, a nő nem hitte el. Kevés idő mulva kéré a legény:

— Engedd meg, anyám, hogy a szaazt magammal vigyem s elmehessek; hallottam, hogy itt a szomszédban lakodalmom van, nővérem oda el fog engem kísérni. Én énekelni s játszani fogok s miadent, a mit kapok, ide hozok s elosztom veletek.

— Nem engedem meg, — mondá az agg nő; — mióta fiam eltűnt, a szaazát nem volt szabad kivinni a házból.

De Asik esküdözni kezdett, hogy egyetlen hurt sem fog rajta elrontani.

— És ha csak egyetlenegy is elszakad — mondá Asik — vagyonommal felelek érte.

A nő megtapogatta tarisznyáját s meggyőződve, hogy az tele van pénzzel, elbocsátá őt. Nővére elvezetvén őt a házig, ahol a lakodalmat tartották, az ajtónál maradt, megtudandó, hogy mi fog történni.

Ebben a házban lakott Magul-Megeri és ez éjjel kellett volna Kursud-bég feleségévé lennie.

Kursud-bég mulatott a rokonokkal s a barátokkal, Magul-Megeri pedig társnőivel a drága függöny mögött ülve, egyik kezében pohár mérget tartott, a másikban pedig egy kést; megesküdött, hogy inkább meghal, mint-hogy fejét Kursud-bég ágyán nyugtassa.

És a függöny mögül hallotta, hogy egy ismeretlen ember jött, a ki imígy beszél:

— Szeljám alejkljum! Ti itt örültök és mulattok, engedjétek meg nekem is, hogy közéték leülhessek és én azért énekelni fogok nektek.

— Miért ne? — mondá Kursud-bég; — ide be kell eresztetni az énekeseket és tánczosokat, mert lakodalmom van. Énekelj valamit, asik (énekes) és én arannyal foglak jutalmazni.

Ekkor kérdé tőle Kursud-bég:

— Mi a neved, utas?

— Sindi gjururszez, „mindjárt megfogjátok tudni.”

— Hát miféle név az, — mondá nevetve a bég — ezt először hallom.

— Mikor anyám terhes volt s szülési fájdalmában kinlódott, akkor sok szomszéd jött az ajtóhoz kérdezgetni, hogy fiut-e, vagy

leányt adott neki az Isten. Ők ezen feleletet kapták: Sindi gjurorszez. És azért, mikor születtem, e nevet adták nekem.

Ezután előveszi aszaazát s énekelni kezd:

„Halaf városában miszuriai bort ittam, de az Isten szárnyakat adott s három nap alatt ideröpültem.”

Kursud-bég fivére, egy gyenge tehetségű ember, késéhez nyult és felkiáltott:

— Hazudsz! Hogyan lehetséges Halafból három nap alatt ideérni?

— Miért akarsz megölni? — mondá Asik.

— Az énekesek rondesen mind a négy részről egy helyre jönnek össze; én töletek semmit sem fogadok el, elhiszitek-e, vagy sem?

— Hadd folytassa — mondá a vőlegény és Asik-Kerib újra kezdi:

„A reggeli namazt az arzini völgyben végzém el, a déli namazt Arzerum városában: a naplemente előttit Karszban, az estit pedig Tifliszben. Allah szárnyakat adott és én ide repültem: a ló oly gyorsan repült, mint a kötélánczos, völgyről-hegyre, hegyről-völgyre. Mevljan (Urunk) Asiknak szárnyakat adott és ő Magul-Megeri lakadalmára ideröpült.”

Ekkor Magul-Megeri megismerve Asik-Kerib hangját, a mérget az egyik, a kést pedig a másik oldalra dobta.

— Így tartottad meg esküdet — mondá az egyik társnője — te az éjjel még Kursud-bég felesége leszel.

— Ti nem ismertétek föl, de én igenis felismertem a kedves hangot, — mondá Magul-Megeri s ollóval fölívta a függőnyt. És mikor látta s fölismerte Asik-Keribet, fölkiáltott, nyakába veté magát s mindkettő ájultan összerogyott.

Kursud-bég fivére rájuk rohant késével s megakará őket ölni, de a bég föltartotta őt, mondván:

— Csöndesedjél le és tudd meg, hogy a mi az emberek születésekor homlokára van írva, azt nem fogja kikerülhetni.

Magul-Megeri fölocsudván, elpirult a szégyentől; arcát kezeivel eltakarta s a függőny mögé rejtőzött.

— Most világos, hogy te vagy Asik-Kerib, — mondá a vőlegény — de mondd csak hogy tudtál ily rövid idő alatt ekkora tért áthaladni?

— Az igazság bebizonyítására, — mondá Asik-Kerib — karom a követ is elfogja vágni, de ha nem beszélek igazat, nyakam legyen vékonyabb a hajszálnál. — De mindezeknél jobb lesz, vezessetek ide egy vak nőt, a ki már hét év óta Isten napját nem látta és én vissza fogom adni látását.

Asik-Keribnek az ajtó előtt álló nővére hallotta ezeket s anyjához sietett.

— Anyám! — kiáltott föl, az valóban az én bátyám s fiad, Asik-Kerib — s karonfogva az agg nőt, a lakadalomba vezeté őt.

Asik-Kerib akkor előveszi a darab földet, vízben megáztatja s megkené vele anyja szeméit, mondván:

— Emberek tudjátok meg valamennyien, mily hatalmas és nagy a Haderilijáz! És anyja látott. Ezután senkinek sem volt szabad szavai igazsága fölött kételkedni. Kursud-bég pedig nem ellenkezve, átengedé neki a szép Magul-Megerit.

Ekkor örömeiben mondá neki Asik-Kerib:

— Halld, Kursud-bég, én vigasztalni foglak. Nővérem előbbi menyasszonyodnál nem rosszabb; én gazdag vagyok, ő neki sem lesz kevesebb aranya és ezüstje; azért vedd el őt s legyetek boldogok, mint én leszek kedves Magul-Megerimmal.

Fordította: Murk István.

Közgazdaság.

A kereskedelmi- és iparkamara értesítései.

A m. kir. honvédség részéről, Tápió-Süly, Nagy-Káta, T.-Szt.-Miklós, továbbá Félégyháza, Gyula, Jászberény, Zilah és Boros-Jenő honvéd-állomásoknak élelmi szerek és takarmánnyal való ellátására pályázat hirdettetik. A feltételek a kereskedelmi- és iparkamara hivatalában megtekinthetők.

*

A szolnoki kir. törvényszék területén levő 8 kir. járásbírósnak 26 szolgának 1897-re ruhával való ellátására, valamint ezen járásbírósnak 1897-ben előforduló könyvkötői munkákra árlejts hirdettetik. Az ajánlatok 1896. augusztus 17., illetőleg augusztus 24. d. e. 10 óráig szóbelileg, vagy írásban beadhatók. A feltételek mindkét hirdetésre a kereskedelmi- és iparkamara helyiségében megtekinthetők.

*

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur felhívása folytán értesítjük a t. közönséget, hogy Nagybecskereken olyan szőnyeggyár részvény-társaság alakult, mely ugy a smyrnai, mint szerb és más külföldi gyárakkal is versenyezhet, ezért kereskedőink ezen honi ipart amennyire lehet, gyámolítsák.

*

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur felhívása folytán értesítjük az érdeklődő közönséget, hogy a Ferdinánd bolgár fejedelem védnöksége alatt megindult helyi kiállítások Widdinben, augusztus 23—25., Kustendilben szeptember 13—15. fognak megtartatni, hol gazdasági gépeket, házi állatokat, borokat még mindig lehet kiállítani és elárusítani, mert Bulgáriában épen ugy, mint Oroszországban ezen kiállítások csak vásároknak tekinthetők. Debreczen, 1896. július 20. Kereskedelmi- és iparkamara.

* **Sertésvész Szabolcsmegyében.** Nyiregyházáról táviratozza levelezőnk, hogy a szabolcsmegyei gazdaközönség között nagy lehangoltságot kelt az a tény, hogy a megye 52 községében kiütött a sertésvész. A veszedelem legimminensebb jellegét öltött Mándokon, Gyürén, Mártonfalván, Kis-Várdán, Turán, Nyirbátoron, Szent-György-Ábrányban, Balkányban és Pátróhán. Az alispán intézkedett, hogy a kellő övrendszabályok betartassanak.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése. 1896. július hó 24-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.40	122.90
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	124.75	125.75	
„ koronajárdék 4%.	—	99.35	99.85
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.50	124.—
Egységes állam kötvény 4%.	101.50	102.—	
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	139.50	140.50	

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	392.50	393.—
Osztrák hitelbank részvény	—	363.30	363.50
Magyaripar-és keresk. bank. r.	106.50	107.—	

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	123.25	124.25
3-os	105.—	105.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák	—	18.10
Olasz	—	11.75
Bazilika sorsjegy	—	6.60
Jó-sziv	—	3.10

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.64	5.72
20 markás arany	—	—	11.75	11.80
20 frankos arany	—	—	9.50	9.54
1 Sovereigns	—	—	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, július 23.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet igen korlátolt volt. Elkelt lanya irányzat mellett egynehány kocsirakomány 5 krral olcsóbb áron.

Egyéb gabonaneműekben igen gyenge volt a forgalom változatlan áruk mellett, rozs 5 krral olcsóbb lett.

Eladatott:

Buza: Tiszav.: 100 mm. 81. kg. 6.92 és fél frton, 150 mm. 81. kg. 6.85 frt. 300 mm. 80.5 kg. 6.87 és fél frt. 300 mm. 79 kg. 6.80 frton, mind három hóra.

Zab: 6.35—6.60.

Határidő-üzlet.

Az irányzat lanya volt, gyenge forgalom mellett.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre 1896	6.28—6.30
„ máj.-júniusra 1896	6.64—6.65
Rosz tavaszra 1896	—
„ szept.-okt.-ra 1896	5.17—5.18
Tengeri máj.-jun.-ra 1896	3.87—3.88
„ jul.-aug.-ra 1896	3.61—3.63
Zab szept.-okt. 1896	5.14—16.
Repeze aug.-szept. 1896	10.45—10.55

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.28—6.29
Rosz 1896	5.17—5.18
Zab 1896	5.13—5.14
Tengeri 1896 máj.-június-ra	3.91—3.62
Repeze 1896 őszre	10.40—10.45

Szerkesztői posta.

Székyhid. R. Jónás urnak. Tárcazzal el vagyunk látva. Ajánlatára nem reffektálunk. A „D. H.”-hoz talán több szerencsével fordulhat.

Senex. Felelős szerkesztőnk a Kárpátok bugó fenyesései alatt javitgatja egészségét. Feketehegyen. Privát leveleket oda tessék utánna küldeni.

Kiadóhivatali üzenet.

Többeknek. A nyári idény bekövetkeztével igen sok lakásváltozást jelentettek be előfizetőink közül. Azonban nagyon sokszor megakadunk, mert nem tudjuk vagy a névalírást, vagy pedig a helyet, hová a lap ezután küldendő, elolvasni. A legtöbb esetben a névalírás olvashatlan, minek kibetűzéséhez, ha ugyan az lehetséges, igen nagy idő és türelem kell. Kérjük tehát a t. lakásváltoztató olvasóközönségünket, hogy ugy a nevet, mint a helyet olvashatóan leírni méltóztassanak, hogy ezáltal a lap szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Gőszántás!

A macsi gazdaság eredeti FOWLER-féle kettős gőzekével

folyó évi október 15-től kezdve talajművelésre vállalkozik.

Bővebb felvilágosítást ad a Közgazdasági Bank ügyvezetője. 656—6—4

883. sz.

1896.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 14884 1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Darvas Izidor és társa debreczeni lakosok részére Hegedűs István debreczeni lakostól 90 frt tőke, ennek 1896. évi április hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 44 frt 75 kr. perköltség erejéig 1896. évi május hó 1-én bíróilag lefoglalt és 877 frtra becsült deszka- és fa-neműek, valamint házbitorokból álló ingóságok **1896. évi július hó 28-án délelőtti 9 órakor** kezdetét veendő és alperes majorsági földjén s folytatva 629. számú lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1896. évi július hó 8-án.

Török Péter,
bírói kiküldött.

674-1-1

**FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET
NAGYVÁRADON.**

Az országos kereskedelmi akadémiákkal egyenrangú és jogu szakiskola. Áll 3 osztályból. **Nyilvánossági és egy évi önkéntességi joggal felruházva.**

A nagyváradi kereskedők új és fényesen berendezett palotájában, **előkelő családok** fiai részére a modern szakképzés minden követelményeinek megfelelően berendezett

internátussal.

Végzett növendékek a bel- és külföld legnagyobb vállalatainál helyeztetnek el.

A tanév 1896. évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

PROPPER N. JÁNOS,

igazgató.

648 10-5

Csokonai nyomda és kiadó-részvénytársaság Debreczenben.

Egy régen érzett hiányt pótolni óhajtván, nagy áldozatok árán berendeztük

az összes hivatalos nyomtatványok raktárát.

Árjegyzékünkbe való bepillantás után mindenki meggyőződhetik, hogy áraink és szállítási feltételeink olyan előnyösek, miszerint e tekintetben **bármivel is felvehetjük a versenyt.** Nyomtatványainkhoz mindig igen jó papírost használunk, a czélszerű beosztásra pedig nagy gondot fordítunk.

Megrendelési tudnivalók. Áraink a különböző alakok szerint egységesek és **a legolcsóbbak**; árkülömbözést csakis a fogalmazó- és fehér irodai papír között létezik.

Megrendeléseknél elegendő a nyomtatványszám és a mennyiség megjelölése.

A költséges utánvételi küldés elkerülése végett legczélszerűbb a pénzt utalványon beküldeni (1 frton aluli összegeket bélyegekben is).

Csomagolást nem számítunk. Öt forintot felüli megrendeléseket bérmentve küldjük.

Raktárunkon esetleg nem lévő, hivatalosan elfogadott nyomtatványokat, beküldött minta szerint, **a legrövidebb idő alatt készítjük el és raktári áron számítjuk.**

Kivonat az árjegyzékből.

Nyomtat- ványszám	Alak	25 db	100 db
1	Adóslével	0 1/4 iv	5 20
2	Téritvény	0 1/2 "	10 40
3	Zálogolási és becs- lési jegyzőkönyv	0 1/1 "	20 75
4a)	Árverési jegyző- könyv (külv.)	0 1/1 "	20 75
4b)	Árverési jegyző- könyv (belv.)	0 1/4 "	20 75
5	Hirdetéselőbbségi jog érvényesíthe- tése végett	0 1/2 "	10 40
6	Biztosítási végrehaj- tási kérvény	0 1/1 "	20 75
7a)	Tárgyalási jegy- zőkönyv	0 1/1 "	20 75
7b)	Tárgyalási jegy- zőkönyv (községbi- rószági)	0 1/1 "	20 75
8	Igénykereset, tu- lajdonjogi	0 1/1 "	20 75
9	Sommás váltóke- reset	0 1/1 "	20 75
10	Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 "	20 75
11	Meghatalmazás	0 1/2 "	10 40
12	Csődkereset	0 1/2 "	10 40
13	Váltó-óvás (fehér irodai papíron)	0 1/1 "	30 100
14	Árverési hirdetés	0 1/2 "	10 40
15a)	Adásvevési szer- ződés	0 1/1 "	20 75
15b)	Adásvevési szer- ződés	0 1/1 "	20 75
16a)	Csere-szerződés	0 1/1 "	20 75
16b)	Csere-szerződés	0 1/1 "	20 75
17	Rendelvénny	0 1/2 "	10 40
18	Árverést kitűző végzés	0 1/2 "	10 40
19	Kézbesítési iv	0 1/4 "	05 20
20	Végrehajtási kér- vény	0 1/1 "	20 75
21	Hivatalos jelentés	0 1/2 "	10 40
22a)	Árverési hirdetemény	0 1/2 "	10 40
22b)	Árverési hirdetemény	0 1/2 "	10 40
23	Tulajdonjog bekebe- lezése	0 1/1 "	20 75
24	Zálogjog túrl. be- keb. iránti kérv.	0 1/1 "	20 75

Nyomtat- ványszám	Alak	25 db	100 db
25	Törlési nyilatkozat	0 1/2 "	10 40
26	Költség-jegyzék fe- hér irodai papír)	0 1/2 "	15 50
27	Kötelezvénny I	0 1/2 "	10 40
28	II.	0 1/2 "	10 40
29	Nyugta	0 1/2 "	10 40
30	Adóslével	0 1/1 "	20 75
31	Tanukihallgatási idézés	0 1/4 "	05 20
32	Idésvénny	0 1/4 "	05 20
33	Szöbéli végrehaj- tási kérvény	0 1/2 "	10 40
34	Árverést elrendelő végzés	0 1/2 "	10 40
35	Végzés végrehaj- tás tárgyában	0 1/2 "	10 40
36	Hirdetemény	0 1/2 "	10 40
37	Marasztaló ítélet	0 1/2 "	10 40
38	Jegyzőkönyv mező- rendőri kihágásról	0 1/1 "	20 75
39	Biztosítási jegyző- könyv	0 1/1 "	20 75
40	Kereset-levél	0 1/1 iv	20 75
41	Kielégítési végrehaj- tási jegyzők.	0 1/1 "	20 75
42	Megkeresés idegen közs. bír. végreh.	0 1/2 "	10 40
43	Panasz-jegyzők.	0 1/1 "	20 75
44	Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 "	20 75
45	Jegyzék a pénzbir- ságról	4 1/1 "	25 90
46	Mutató-könyv	4 1/1 "	25 90
47	Határidő-napló	4 1/1 "	25 90
48	Panasz-könyv	8 1/1 "	30 110

Irodai papirok.

Szám	Nagyság	100 iv	500 iv
10	Finom simított fogalmazó papír, középerős	34+42	28 1.40
12	Finom simított fogalmazó papír erős	34+42	32 1.60

Szám	Nagyság	100 iv	500 iv
E. gs. 10	Finom kék simi- tott fogalmazó papír, középerős	34+42	36 1.75
E. gs. 12	Finom kék simi- tott fogalmazó papír, erős	34+42	45 2.20
10	Finom simított fehér irodai pa- pír, középerős	34+42	46 2.30
12	Finom simított fehér irodai pa- pír, erős	34+42	55 2.70
14	Finom simított fehér irodai pa- pír, igen erős	34+42	65 3.20
16	Finom simított fehér irodai pa- pír, vastag	34+42	75 3.60
16	Legfinomabb fe- hér minster-pa- pír	34+42	100 4.90

Ezenkívül minden más alakú és minőségű papírok, különösen finom okmánypapírok raktáron tartatnak és gyári áron számítatnak.

Borítékok tetszés szerinti nyomással.

Szám	Nagyság	1000 dbonként
144 K.	Erős szürke levélboríték 4° alakhoz	3 —
144 BB.	Finom fehér levélboríték 4° alakhoz	4 40
144 H.	Erős merített levélboríték	5 —
87 V 2	Erős szürke levélboríték	4 50
46 J. J.	Finom fehér okmányboríték, középerős	5 —
46 g.	Finom fehér okmányboríték erős	6 —
46 R.T.S	Szürke okmányboríték, erős	3 80
46 M.E.S.	Kék okmányboríték, erős	3 40
26 E.P.S.	Barna okmányboríték, erős	3 20
91 B. S.	Kék okmányboríték, erős	4 —
91 E.P.S.	Barna okmányboríték, erős	3 60
47 E.P.S.	Barna okmányboríték, erős	4 —